

dle rozdělovníku

Váš dopis značky

Naše značka
MK 632/2018 OPP

Vyřizuje/linka
Dědková Olga Mgr. / 428

V Praze dne: 4.1.2018

Věc: soubor tří bažantnic („Malá bažantnice“, „Velká bažantnice“ a „Bažantnice Na křížku“) v obci Měšice, okres Praha-východ, Středočeský kraj – řízení o prohlášení za kulturní památku – vyzoomění vlastníka o zahájení řízení

Dle ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a podle § 27 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, oba ve znění pozdějších předpisů, Vám Ministerstvo kultury sděluje, že na základě podnětů Obce Měšice, Spolku Zdravý Rozum a Místní akční skupiny Nad Prahou, o. p. s., zahajuje správní řízení o prohlášení souboru tří bažantnic („Malá bažantnice“, „Velká bažantnice“ a „Bažantnice Na křížku“) v k. ú. Měšice u Prahy, okres Praha-východ, Středočeský kraj, za kulturní památku.

Soubor je tvořen:

1. „Malá bažantnice“
 - pozemky parc. č. 104/2, 111/1, 111/24, 111/33, 111/35, k. ú. Měšice u Prahy
2. „Velká bažantnice“
 - pozemky parc. č. 50/1, 50/2, 50/3, 50/4, 50/26, 50/27, 50/30, 52/1, k. ú. Měšice u Prahy
3. „Bažantnice Na křížku“
 - pozemky parc. č. 95/1, 95/2, k. ú. Měšice u Prahy

Odůvodnění:

„Malá bažantnice“, „Velká bažantnice“: „V současné době předmětný lesopark spadá do kategorie lesů hospodářských. Protože dle našeho názoru jde o území velmi hodnotné, a to jak historicky, tak kulturně i přírodně, navrhuje, aby předmětné území bylo prohlášeno za kulturní památku a bylo tak více chráněno před těžbou dřeva a před obvyklým způsobem hospodaření.

Popis lokalit: Území lesoparků „Malá bažantnice“, „Velká bažantnice“ a „Bažantnice Na křížku“ se nachází v území spadajícím pod ORP Brandýs nad Labem, severovýchodně od Prahy a jihovýchodně od Brandýsa. Jedná se o lesní celek parkového a rekreačního charakteru, částečně v intravilánu obce - součást hospodářského, kulturního a

společenského celku, u zámku v Měšicích. Lesopark „Bažantnice Na křížku“ přímo sousedí se zámeckým parkem.

Historická data a účel: „Malá bažantnice“ byla založena a vysázena (spolu s Velkou bažantnicí) rodem Nosticů v 17. století na místě tří velkých rybníků. Spolu s Velkou bažantnicí tvořila přírodní rámeček pro renesanční tvrz (později rokokový zámek) v jinak bezlesnaté polabské krajině. Je součástí rozsáhlé barokní krajinné kompozice. Rokokový zámek spolu s okolními historickými stavbami je chráněn jako kulturní památka. Sloužila ke 2 účelům - myslivost a místo pro vycházky a oddech. Malá bažantnice byla účelně propojena s Velkou bažantnicí a zámeckým parkem sítí pěšin a alejí. Charakterem se jednalo o lesopark, o čemž svědčí i břečťanový podrost vysazený za účelem tlumení náletového podrostu.

„Bažantnice Na křížku“ byla založena a vysázena rodem Nosticů v 1. polovině 19. století ve stejné době, kdy došlo k proměně zámeckého parku z francouzské zahrady na anglický park. Spolu s Malou a Velkou bažantnicí tvoří přírodní rámeček pro rokokový zámek v jinak bezlesnaté polabské krajině. Je nedílnou součástí unikátní barokní urbanistické kompozice, která je pro svůj rozsah a symetričnost v České republice naprosto ojedinělá. Rokokový zámek spolu s okolními historickými stavbami je chráněn jako kulturní památka. Důvodem zřízení tohoto lesoparku bylo dotvoření kompozice zámeckého parku systémem průhledů a také provozování myslivosti. Bažantnice Na křížku přiléhá k zámeckému parku a je s ním účelně propojena.

Aktuální situace „Malé bažantnice“: V současné době je většina plochy území vedena jako pozemek určený k plnění funkcí lesa. Jedná se o soukromé pozemky. Les je kategorizován jako hospodářský. Vzhledem k zařazení lesa jako hospodářského dochází v lese ke kácení. Za posledních 10 let bylo vykáceno na 600 m³. Mezi pokácenými stromy v roce 2011 bylo i několik stromů starších 250 let. Během listopadu 2015 došlo k vykácení holiny o rozměrech cca 45 x 45 m (0,2ha). Vzhledem ke kategorii předmětného lesa lze předpokládat, že kácení bude pokračovat i nadále a území bude dále znehodnocováno. V současné době jsou ve zpracování lesní hospodářské osnovy na roky 2017-2026 a k jejich předání má dojít v následujících dnech až týdnech. Pokud by došlo k vykácení stejného objemu (600 m³) v následujících 10 letech, což je za stávajícího rozložení hmoty zhruba čtvrtina území, hrozí výrazné porušení celého krajinného rázu, nenávratná ztráta hodnotných stromů a zhoršení podmínek lesa pro jeho rekreační využití.

Aktuální situace „Velké bažantnice“: V současné době je většina plochy území vedena jako pozemek určený k plnění funkcí lesa. Jedná se o soukromé pozemky. Les je kategorizován jako hospodářský. V územním plánu je území vedeno převážně jako plocha lesní a parkové zeleně, plochy lesní s rekreační funkcí, plochy přírodní s funkcí ÚSES, plochy vodní a plochy zemědělské. Vzhledem k zařazení lesa jako hospodářského dochází v lese ke kácení. Na přelomu tohoto a příštího roku 2017-2018 je již naplánována a vyznačena těžba v rozsahu 800 m³. Má jít o šest mýtín dosahujících délky stran až 70 metrů. Pokud by k těžbě došlo, obáváme se, že dojde k výraznému zásahu do celistvosti území.

Aktuální situace „Bažantnice Na křížku“: V současné době je plocha území vedena jako pozemek určený k plnění funkcí lesa. Jedná se o soukromé pozemky. Les je kategorizován jako hospodářský. V územním plánu je území vedeno jako plocha lesní a parkové zeleně. Vzhledem k zařazení lesa jako hospodářského dochází v lese ke kácení. V roce 2011 byla holosečně vykácena část území a zároveň výběrově vykáceny některé staré duby. V současné době nám nejsou známy další plány těžby, ale vzhledem k novému období pro lesní hospodářské osnovy 2017-2028 se dá další těžba předpokládat.

Zdůvodnění potřeby prohlášení „Malé bažantnice“ a „Velké bažantnice“ za kulturní památku: Malá bažantnice spolu s Velkou bažantnicí a Bažantnicí Na křížku tvoří přírodní rámeček pro místní zámek Měšice, který je kulturní památkou (č. ÚSKP 47039/2-2106). Je nedílnou součástí rozsáhlé osově symetrické barokní krajinné kompozice, tedy zámku s

parkem, hospodářskými budovami, jízdárnou, rybníky, vodotečemi a polnostmi. Uvedený velkolepý osově symetrický urbanistický komplex je na našem území ojedinělý. Stavebníci do svého řešení zahrnovali i krajinotvorbu, jak bylo pro období baroka příznačné - aleje, remízky, systém cest, vodní plochy a vodoteče.

Zdůvodnění potřeby prohlášení „Bažantnice Na křížku“ za kulturní památku:
Bažantnice Na křížku spolu s Velkou bažantnicí a Malou bažantnicí tvoří přírodní rámeček pro místní zámek Měšice, který je kulturní památkou. Původní remízka, který se nacházel koncem 18. století na kopci „Na křížku“ byl v 1. polovině 19. století rozšířen a propojen se zámeckým anglickým parkem, který byl v době své největší slávy uváděn jako nejkrásnější v Čechách.

Hlavní alej procházela podélně lesem od nejvyššího místa přes železniční trať k silnici, kde opticky navazovala na průhled parkem na zámek, což je patrné například na mapě z III. vojenského mapování. Byla tak součástí průhledu od zámku do okolní krajiny - typického rysu anglických parků.

Za zmínku také stojí, že od roku 1885 je Bažantnicí na Křížku vedena část tzv. „Lobkovického vodovodu“. Potrubí do zámku bylo vedeno z Líbeznického cukrovaru podél trasy tehdejší vlečky k lesu „Na křížku“. Zde byla v nejvyšším bodě podzemní nádrž - dobře zachovaná až do poměrně nedávné doby. Odtud šlo potrubí průsekem v lese, pod tratí a zámeckým parkem do zámku. Zbytky tohoto dávno nefunkčního systému by se dodnes daly v terénu najít a pod zemí zcela jistě.

Území Bažantnice Na Křížku je nedílnou součástí rozsáhlé barokní krajinné kompozice, tedy zámku s parkem, hospodářskými budovami, jízdárnou, rybníky, vodotečemi a polnostmi.

Uvedený velkolepý osově symetrický urbanistický komplex je na našem území ojedinělý. Stavebníci do svého řešení zahrnovali i krajinotvorbu, jak bylo pro období baroka příznačné. Celý komplex je první a nejvelkorysejším příkladem velké šlechtické rezidence, které začaly vznikat v 2. polovině 18. století. Pozoruhodná kompozice i architektura zámku je v dobovém kontextu výjimečná.

Historie ochrany: *V roce 1951 byla „Malá bažantnice“ (spolu s lesním celkem „Na Křížku“) vyhlášena Státní přírodní rezervací. Důvodem byla ochrana starých listnatých porostů s jednotlivými chráněnými duby a ochrana hnízdiště ptactva a jiných drobných živočichů v jinak bezlesnaté krajině. Výnosem Ministerstva školství ze dne 5. června 1965 byla ochrana zrušena. Důvod zrušení chránění není podatelům znám.“*

Až do ukončení tohoto řízení o prohlášení věci za kulturní památku, o jehož výsledku Vás budeme informovat, je třeba ve smyslu ust. § 3 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., chránit věc před poškozením, zničením nebo odcizením a oznámit Ministerstvu kultury každou zamýšlenou i uskutečněnou změnu vlastnictví, správy nebo užívání.

K tomuto podnětu můžete Ministerstvu kultury zaslat své vyjádření, a to ve lhůtě do 15ti dnů od doručení tohoto vyrozumění. Ve své odpovědi uveďte, prosím, naši značku a jméno vyřizujícího referenta.

S Vašimi případnými dotazy se můžete obrátit na Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova 5, 130 00 Praha 3.

Mgr. Ing. Eva Trejbalová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Rozdělovník:

- Michael Janovský, Štichova 651/48, 149 00 Praha 4 - Háje
- Česká republika, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město
- Obec Měšice, Hlavní 55/22, 250 64 Měšice
- Dalibor Záhora, Čimická 745/3, 182 00 Praha 8 - Kobylisy
- JUDr. Václav Vlk, Vršní 515/42, 182 00 Praha 8 - Kobylisy
- Ing. Karel Vaněk, Měšická 367, 250 64 Měšice
- Jana Stachová, Svídnická 510/10, 181 00 Praha 8 - Troja
- Česká republika, Lesy České republiky, s.p., Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové
- Jiří Scheiner, Komárovská 282/39, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
- Josef Scheiner, Holečkova 1230/62, 150 00 Praha 5 - Smíchov

Na vědomí:

- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze
- Obec Měšice, Hlavní 55/22, 250 64 Měšice u Prahy
- Spolek Zdravý Rozum, Janáčkovo nábřeží 140/55, 150 00 Praha 5 – Malá Strana
- Místní akční skupina Nad Prahou, o. p. s., Mělnická 275, 250 65 Líbeznice